אבל צבור יהא מביא שמביא חובה כיוצא בה ת"ל [1]לא תעלו יכול לא יעלו על מזבח הפנימי אבל יעלו על מזבח החיצון ת"ל [2]את שמן המשחה ואת קטרת הסמים לקודש ככל אשר צויתיך יעשו אין לך אלא מה שאמור בענין אמר רב פפא לא מיבעיא קאמר לא מיבעיא ציבור על מזבח החיצון דלא אשכחן ולא מיבעיא יחיד על מזבח הפנימי דלא אשכחן אלא אפילו יחיד על מזבח החיצון דאשכחן בנשיאים הוראת שעה היתה:

מתני' א)חביתי כ"ג לא ב)היו באין חצאין אלא מביא עשרון שלם וחוצהו א] מקריב מחצה בבקר ומחצה בין הערבים ב] כהן ג)שמביא מחצה שחרית ומת ומינו כהן אחר תחתיו לא יביא חצי עשרון מביתו ג] (א) וחצי עשרונו של ראשון אלא מביא עשרון שלם (מחצה) ד] וחוצהו מקריב מחצה ומחצה אבד ד)נמצאו שני חצאין קריבין ושני חצאין אובדין ה]:

גמ' ת"ר אילו נאמר מנחה מחצית הייתי אומר מביא חצי עשרון מביתו שחרית ומקריב חצי עשרון מביתו ערבית ומקריב ת"ל [3]מחציתה בבקר ו] ומחציתה בערב מחצה משלם הוא ז] מקריב הא כיצד מביא עשרון שלם וחוצהו ומקריב מחצה בבקר ומחצה בין הערבים נטמא מחצה של בין הערבים או שאבד יכול יביא חצי עשרון מביתו ערבית ויקריב ת"ל ח] מחציתה בבקר ומחציתה בערב מחצה משלם הוא מביא הא כיצד מביא עשרון שלם ט] [מביתו] וחוצהו ומקריב מחצה ומחצה אבד נמצאו שני חצאין קריבין ושני חצאין אובדין כ"ג שהקריב מחצה שחרית ומת ומינו י] אחר תחתיו יכול יביא חצי עשרון מביתו או חצי עשרונו של ראשון ת"ל ומחציתה בערב מחצה משלם הוא מביא ומקריב הא כיצד מביא עשרון שלם וחוצהו יא] ומקריב (ב) ומחצה אבד נמצאו שני חצאין אובדין ושני חצאין קריבין: תני תנא קמיה דר"נ ה)מחצה ראשון ומחצה שני תעובר צורתן ויצאו לבית השריפה א"ל ר"נ בשלמא ראשון איחזי להקרבה אלא שני למה ליה עיבור צורה מעיקרא לאיבוד קא אתי דאמר לך מני תנא דבי רבה בר אבוה הוא דאמר אפילו ו)פיגול טעון עיבור צורה רב אשי אמר אפילו תימא רבנן כיון דבעידנא ז) יב] דפלגי בהו אי בעי האי מקריב ואי בעי האי מקריב מיחזא חזו: איתמר חביתי כהן גדול כיצד עושין אותן רבי חייא בר אבא א"ר יג] יוחנן אופה ואח"כ מטגנה רבי חנינא אמר מטגנה ואח"כ אופה א"ר חייא בר אבא כוותיה דידי מסתברא תופיני תאפינה נאה רבי אסי אמר כוותיה דידי מסתברא תופיני תאפינה נא כתנאי ח)תופיני תאפינה נא רבי אומר תאפינה נאה רבי יד] יוסי אומר תאפינה רבה אית ליה ט)נא ואית ליה נאה י)תנן התם כ)חביתי כ"ג לישתן ועריכתן ואפייתן בפנים ל)ודוחות את השבת מנא ה"מ אמר רב הונא מ)תופיני תאפינה נאה ואי אפי לה מאתמול אינשפה לה מתקיף לה רב יוסף אימא דכביש ליה בירקא דבי ר' ישמעאל תנא תעשה ואפילו בשבת תעשה ואפילו בטומאה אביי אמר אמר נ)קרא [4]סלת מנחה תמיד

הרי

אבל צבור יביאוה. נדבה שהרי מביאין חובה כיוצא בה פעמים בכל יום: **לא תעלו.** משמע לרבים קאמר: **לא מיבעיא יחיד על המזבח הפנימי.** דלא יביא דהא לא אשכחן לה טו]: **מתני' חביתי.** היינו [מנחת] מנחת כ"ג שמביא בכל יום כדכתיב בלו את אהרן (ויקרא ו) מחציתה בבקר. על שם מחבת קרו טז] להו חביתים דכתיב (ויקרא ו) על מחבת בשמן תעשה: **לא היו באין חצאין.** שלא יביא חצי עשרון בבקר מביתו וחצי עשרון בערב ואע"פ שקריבה לחצאין כדכתיב מחציתה בבקר מחציתה משמע מחציתה של שלימה יז] ו)(מחצה משלמה) מחצה מתוך שלם הוא מביא שמביא עשרון שלם וחוצהו: **ומינו אחר תחתיו.** קודם תמיד של בין הערבים: **לא יביא חצי עשרון מביתו ולא חצי עשרונו של ראשון** גרס יח]: **גמ' ת"ל ומחציתה.** מריבויא דוי"ו משמע אפי' כהן העומד בין הערבים אע"ג דליכא יט] חציו עשרון דראשון (ג): **מחצה ראשון.** שנשאר מכהן ראשון כ] ז)[ומחצה שני שנשאר מכהן שני]: **תעובר צורתה.** יפסול בלינה: כא] **חזי להקרבה.** (ד) כי אפרשיה הוה חזי להקרבה הילכך בעי עיבור צורה: **לאיבוד אתי.** ולישרפה לאלתר: **אפילו פיגול.** דפסול חמור הוא ופסול דאורייתא הוא טעון צורה כב]: **חביתי כ"ג.** דכתיב מחבת וכתיב [שם] מורבכת: **אופה.** בתנור תחילה ואח"כ מטגנה במחבת: **תאפינה נאה.** בשעת אפייתה בתנור תהא נאה ואם מטגנה תחילה הרי היא שחורה מן השמן ומן המחבת: **תאפינה נא.** בשעת אפייתה בתנור תהא נא כמו (שמות יב) אל תאכלו ממנו נא כלומר כג] בכך ח) תהא מבושלת קצתו ואינה מבושלת כל צרכה והיינו טגון דבהא מודו כ"ע דתרוייהו בעינן כדכתיב על מחבת בשמן וכתיב ט) תופיני: **תאפינה רבה.** אפיות הרבה אופה ומטגנה ואופה: **אית ליה נא.** מש"ה אופה אחר טיגון ואית ליה נאה מש"ה אופה תחילה. לישנא אחרינא כד] רבה גדולה ומרוקעת ודקה וזהו נוייה ואית ליה מטגנה תחילה ואח"כ אופה כה] ואיכא י)טיגון נא ונאה וגדולה היא: ל"א כ)**תאפינה רבה.** שירככנה בשמן כו] (קריבה נאה) [הרבה] וזהו נוייה תחילה מטגנה ואח"כ אופה ואיכא נא ונאה. שלשתן שמעתי: **עריכתן.** תקון החלות שקורין כז] אטינו"ר ובלשון צרפת טוני"ר: **בפנים.** בעזרה דתנור של מתכת היה בעזרה (ה) ולישה ועריכה ואע"ג דקודם מתן שמן היא. והאי תנא אית ליה מדת יבש לא נתקדשה מדלא מצריך לישת שאר מנחות בפנים כח] הא בעינן ל) פנים דקסבר חצי עשרון שבו היה חולק חביתי כ"ג נמשח והאי דלא משחו את העשרון השלם מפני שכל אדם מודד בו מנחתו ופעמים כט] שמוציאו לחוץ אבל זה אינו מסור אלא ל] לכהנים: **מנא הני מילי.** דדוחות שבת: **אינשפא.** נפוחה ברוח כמו (שמות טו) נשפת ברוחך: **דכביש ליה בירקא.** טומנין בירקות כדי שלא ישלוט בה רוח: **תעשה.** על מחבת בשמן תעשה (ויקרא ו): מ)**כמנחת תמידין.** דדוחות שבת:

רבא

תלמוד לומר י) [כו'] ככל אשר צויתיך יעשו. תימה לא] למה לי קרא דלא תעלו עליו קטרת זרה ותיפוק ליה לב] מהכא ואומר רבי דה"א לצבור הוא דמפקדי שלא ישנו אבל יחיד כעין לצבור מביא ותימה דא"כ לא תעלו בלשון רבים למה לי דמיניה דרשינן לעיל לצבור ויחיד מקטרת זרה וי"ל לג] [דהוי אמינא לצבור שרי לגבי קטרת נדבה על מזבח הפנימי והוי] שפיר בכלל כאשר צויתיך לד] כיון דמייתו חובה ס) (או) מייתו נדבה ונראה דלא מהדר אלא אקטרת סמים דשייך למזבח הקטרת בההיא פרשתא אבל אמאי דלא כתיב קודם לא מהדר [וה"א דעל מזבח החיצון מביא]: **ומחצה** אבד. קשיא לר' אלעזר דאמר (לעיל דף ח.) קדוש לחצאין ומחציתה דאמר קרא מחצה משלם ע) (להבאה) הוא וא"כ אמאי אבד דהא אכתי לא איקדיש קדושת הגוף וא"כ בר פדיון הוא ואע"ג דמשמע במסכת שקלים לה] (דף ד.) אבודין פ) מליקרב מ"מ לו] מה בין זה לגולת אחר כיון דנפדה מיהו מש"ה קרי ליה אבד: **אפי'** פיגול טעון עיבור צורה. דיליף עון עון מנותר אף לענין הא מדהתם איכא צ) [עיבור] צורה הכא ה"נ כדדרשינן פרק קמא (דפסחים דף ג.) ובפרק איזהו מקומן (זבחים דף ט:) ביום אתה שורפו ואי אתה שורפו בלילה:

תעשה אפילו בשבת תעשה אפילו בטומאה. הא דמפקינן הכא מחד קרא שבת ק) וטומאה היינו משום דגלי רחמנא גבי פסח דדרשינן במועדו לז] אפילו בשבת ואיצטריך קרא אחרינא גבי טומאה איש נדחה ואין צבור נדחין ונראה דהי מינייהו מפקת דשקולין הם ולא דמו לפסח ר]:

הרי

עין משפט
נר מצוה

קכב א מיי' פי"ג מהל' מעה"ק הלכה ג:
קכג ב מיי' פי"ג מהל' תמידין ומוספין הל' כ:
קכד ג ד מיי' שם הלכה כא:
קכה ה מיי' פי"ג מהל' מעה"ק הלכה ג:
קכו ו ז ח מיי' פי"ג מהל' תמידין ומוספין הל' יח:

תורה אור השלם

1. לא תעלו עליו קטרת זרה ועלה ומנחה ונסך לא תסכו עליו: שמות ל ט
2. ואת שמן המשחה ואת קטרת הסמים לקדש ככל אשר צויתך יעשו: שמות לא יא
3. זה קרבן אהרן ובניו אשר יקריבו ליי ביום המשח אתו עשירת האפה סלת מנחה תמיד מחציתה בבקר ומחציתה בערב: ויקרא ו יג
4. על מחבת בשמן תעשה מרבכת תביאנה תפיני מנחת פתים תקריב ריח ניחח ליי: ויקרא ו יד

שיטה מקובצת

א] והוצהו והקריב: ב] הערבים וכהן: ג] מביתו. ולא חצי. ד] שלם וחוצהו ומקריב: ה] אובדין לא מינו כהן הגדול אחר משל מי היתה קריבה ר' שמעון אומר משל צבור ר' יהודה אומר משל יורשין ושלימה היתה קריבה: ו] תיבות ומחציתה בערב נמחק: ז] הוא מביא: ח] תיבות מחציתה בבקר נמחק: ט] שלם וחוצהו: י] ומינו כהן גדול אחר: יא] ומקריב מחצה ומחצה אבד נמצאו שני חצאין קריבין ושני חצאין אובדין: יב] דבעידנא דפלגינהו: יג] אבא א"ר חנינא: יד] ר' דוסא אומר תאפינה רבה כ"א רבה: טו] אשכחן לה הס"ד ואח"כ מה"ד אין לך אלא מה שאמור בענין. בפרשה החובה ועל מזבח הפנימי ולצבור דכתיב והקריב עליו אהרן בבקר: טז] לה חביתין: יז] מחצה משלמה נמחק: יח] גרס הס"ד ואח"כ מה"ד ושלימה. עשרון שלם בבקר ועשרון בין הערבים כל זמן שהיא קריבה משל צבור הס"ד ואח"כ מה"ד גמ' ומינו אחר תחתיו. קודם תמיד של בין הערבים: יט] דאיכא. חצי: כ] מכהן ראשון. ומחצה שני שנשאר מכהן שני: כא] מחזי: כב] טעון צורה. כדילפי' עון עון מנותר בפ' כיצד צולין הס"ד: כג] תיבה בכך נמחק: כד] ל"א גרסי' תאפינה רבה: כה] אופה והטיגון הוא נא: כו] בשמן הרבה. תיבות קריבה נאה נמחק: כז] אנטישטיר ובלשון צרפת טוניר: כח] בפנים. והא בעינן בפנים: כט] שמוציאו לחוץ ואע"ג דאמרינן כלי שרת לא קדיש ליפסל ביוצא מיהו גנאי הוא להוציא לחוץ לאחר שנתקדש בכלי ואית כ"מ היתה בה שכן וכלי הלא נתקדש ו"ל דלא היה מודד בלוג של כלי שרת. תו"ח: ל] לכהנים. ולא נראה לר"י דאין זה טעם ברור לחלק בין עשרון לחצי עשרון כיון דתרווייהו מדת יבש היא ואומר ר"י דלהכי נקט חביתי כהן גדול כי אם משום דדוחות את השבת ואינו כשאר מנחות דאינן דוחות את השבת אבל לישתה ועריכתה בפנים לאו לאפוקי שאר מנחות אתא דה"ה שאר מנחות כן וכן משמע לקמן בפ' שתי הלחם דקתני אחר בבא זו דמייתי הכא כל המנחות יש בהן מעשה כלי בפנים פי' כגון לישה ועריכה ואפיה אלמא דשאר מנחות נמי לישתן ועריכתן בפנים. תוס' אחרות: לא] למה לי קרא. ושמא לעבור עליו בלאו כהבינהו רחמנא תוס' אחרות: לב] מהכא. וי"ל דלא שמעינן מהאי קרא [אלא] שלא ישנה מקומות שלא יקריב קטורת (של) [על] מזבח החיצון לפי שהכתוב מדבר על מזבח הפנימי ובכל כליה וכן במזבח העולה וכליה ועל זה קאי כאשר צויתיך כו'. תו"ח: לג] וי"ל דהוי שפיר בכלל: לד] צויתיך. בין: לה] שקלים. גליון בירושלמי במס' שקלים פ"ז משמע דמותר מעות דעשירית האיפה של כה"ג אבודין דילכו לים המלח: גליון אחר. וי"ל אפי' דקדושת דמים אבוד כדמוכח בפרק בתרא דאפי' מותר מעות אבודין: לו] מ"מ עיין פסחים דף כ"ז ע"א: לז] מבמועדו. עיין פסחים דף סו ולקמן בתוס' דף עב ע"ב:

מסורת הש"ס

א) לקמן פו., ב) פסחים לד: עב: פב., ג) דפלגינהו. נ"ק, ד) לקמן נו., ה) [לקמן נג. ע"ש], ו) נ"ק מ"ג, ז) נ"ק, ח) נ"ל כך, ט) [ויקרא ו], י) נא טיגון ונאה דגדולה היא. נ"ק, כ) נ"א רכה שירככנה בשמן הרבה. נ"ק, ל) נ"ל כמי. תלמוד גרסאות, מ) [עיין לדף נא.], נ) נ"ק, ס) אי מייתו נדבה יעשו כמו בחובה ועוד נראה. נ"ק, ע) נ"א למנות, פ) ממש מה בין כו'. נ"ק, צ) נ"ק, ק) וטומאה וגבי פסח דרשינן מבמועדו. נ"ק, ר) [וע' תוספות פסחים סו. ד"ה מה מועדי כו' יותר לקמן עב: ד"ה שנאמר].

* * *

הגהות הב"ח

(א) במשנה חצי עשרון מביתו ולא חצי עשרונו: (ב) גמ' ומקריב מחצה ומחצה אבד: (ג) רש"י ד"ה ת"ל ומחציתה וכו' דראשון יביא מביתו הס"ד: (ד) ד"ה חזי להקרבה כשאפרשיה היה: (ה) ד"ה בפנים וכו' בעזרה ואע"ג דקודם כצ"ל ותיבות ולישה ועריכה נמחק:

* * *

לעזי רש"י

אטינו"ר [אינטורטייר]. לעצב.
טוניי"ר [טורניי"ר]. לעצב (את הבצק כדי לתת לו צורת פת).

* * *

מוסף רש"י

חביתי כ"ג. אותן שנים עשר חלות שעושה ששה בבקר וששה בערב (להלן פו.). אפילו פיגול. שפסול הגוף הוא, טעון עיבור צורה (פסחים לד.). ולא איתפרש לי עיקר מלתיה דתנא דרבה בר אבוה היכא איתמר ובכמה מקומות מייתי לה בגמרא (שם עג:). חביתי כ"ג לישתן ועריכתן בפנים. לדברי הכל אותו חצי עשרון שהיה חולק בו עשרונו של כהן גדול נמשח והאי דלא משחו עשרון שלם מפני שכל אדם מודד בו מנחתו, ופעמים שמוציאו לחוץ אבל זה אינו מסור אלא לכהנים לחלות בו עשרונים (להלן צו.).

* * *

רבינו גרשום

אבל ציבור יהא מתנדב ומביא שכן מביא חובתו כיוצא בה בכל יום דקטרת משל צבור היתה באה: אין לך אלא מה שאמור בענין ככל אשר צויתיך יעשו: חביתי כהן גדול. מנחתו שהיה מקריב בכל יום קרויה חביתין משום דכתיב בה על מחבת בשמן: תלמוד לומר ומחציתה מוי"ו דומחציתה קא מרבה: מחצה של ראשון ושל שני שאובדין תעובר צורתן לעביד להו לינה ושורפן. בשל ראשון משום הכי בעי צורה. דאיתזי ליה להקרבה דבשעת הפרשה שניהם היו ראוים להקריב אחד בבקר ואחד בין הערבים: אפי' פיגול טעון צורה דיליף עון עון מנותר ונותר הוי [עיבור] צורה: אופה בתנור תחילה ואח"כ מטגנה בשמן: תופיני תאפינה כשהיא נאה. כלומר בלא שמן שאם היה מטגנה תחלה ואח"כ אופה היתה שחורה מחמת השמן ולא היתה נאה: תאפינה נא. האי נא אפוי ולא אפוי כל צרכו והיינו כשהוא מטגנה אינה אפויה כל צורכה וכשהוא מכניסה לתנור היא נא היינו תאפינה נא: תאפינה רבה. כלומר תאפינה הרבה אפיות. אית ליה לר' דוסא נא ואית ליה נאה. הילכך תאפינה לכתחילה נאה בלא שמן ולא כל צרכה והדר מטגנה ועדיין היא נא והדר חוזר ואופה כל צרכה. ואית דאמרי תאפינה רבה כלומר שיעשה חלה דקה ורחבה הרבה. אית ליה נא שמטגנה תחלה והויא נא והדר אופה ואית ליה נאה. היינו נאה שהיתה רחבה. מורבכת אמר לן ר' היינו שאחר אפייתה היה חולטה ברותחין. פתים היינו שכופלה לשנים ושנים לארבעה ופותת ואח"כ היה מקריבה: אינשפא לה. כלומר שניא צורתה השתא ולא הויא נאה: אימא דכביש לה בירקא. כלומר שיכסנה בירק מפני החמה או מפני הרוח ולא תשתנה צורתה ולא תרחה שבת: